

Posudek vedoucího bakalářské práce

Sdružený cech truhlářský, zámečnický, konvářský, sklenářský, malířský, zlatnický v Plzni
Šárka Pflanzarová

Ve městě velikosti Plzně samozřejmě musely v jeho historii sehrát důležitou roli cechy coby ve středověku a raném novověku monopolní představitelé řemeslné výroby. Jejich výzkum, nejméně usnadněný tím, že cechovní archivy jsou často zpracovávány a inventarizovány primárně, může vedle důležitých poznatků k městskému hospodářství přinést i cenné informace k čelným představitelům městské správy, jelikož ti se na své pozice rekrutovali právě jako úspěšní představitelé řemeslnické a tím i cechovní produkce.

Š. Pflanzarová si za své téma zvolila tzv. sdružený cech, do něhož se kvůli nedostatečnému množství mistrů v Plzni sdružilo hned šestero dřeva, sklo a kov zpracujících řemesel společně s řemesly uměleckého zaměření. Struktura práce je přehledná a s ohledem na dostupnost pramenů a (ne)dochovaní cechovních památek se jeví i jako logická a korektní. Po úvodu s nastíněním hlavních cílů práce následují obecné kapitoly o cechovní organizaci jako společenském fenoménu, o její vnitřní organizaci a o kategorizaci řemesel podle jejich specializace. Jedná se o zdařilou, byť povytce až příliš jednostrannou kompilaci prací Zikmunda Wintra a Josefa Janáčka. Kam se ale přitom poděla vynikající studie Adolfa Zemana o Plzni v první polovině 18. století, která se věnuje z velké části právě hospodářství a potažmo plzeňským řemeslům? Jistě, v úvodu autorka udala, že se bude věnovat 15. a 16. století (nemělo by to být ostatně zohledněno rovněž v názvu práce?), ale Zemanovy poznatky jsou natolik zásadní, že je ignorovat nelze, zvláště když má přesahy i do staletí předchozích. Po těchto úvodech do problematiky Š. Pflanzarová přechází k počátkům plzeňského cechovníctví, kde se jí prvořadými autoritami stávají Bělohávek a Lábek, posléze též Strnad. Především však bohatě využívá archivního materiálu z příslušného fondu a vytěžené informace dokáže nejen parafrázovat, ale také interpretovat, což ukazuje třeba v případě rejstříku cechovních příjmů z let 1558-1559 (s. 18-19). V případě zámečníků se jí podařilo pro veřejnost objevit cechovní artikule z roku 1524, pro něž zamířila do sbírek ZČM. I to je chvályhodné, že pátrala jinde než pouze v archivu. Zde již hovoříme o té části BP, v níž autorka postupně analyzuje situaci u zámečníků, konvářů, truhlářů a zlatníků, jelikož pro sklenáře a malíře nemá k dispozici adekvátní zdroje. Rozbor cechovních artikulů a prosopografie předních osobností z řad cechmistrů se jí zde stávají jednotícím prvkem. V poslední kapitole o cechovních památkách je opět z důvodu absence ostatních pojednáno pouze o památkách konvářských a zámečnických. Název kapitoly je ale zavádějící, nejedná se totiž o památky cechovní (truhlice, štíty, ferule, archiválie...), nýbrž o hmotné památky vzniklé z produkce těchto řemesel. Jak je to se skutečnými cechovními památkami, se můžeme jen ptát. Za velmi zdařilý považuji závěr, rezignující na „chvástavé“ shrnutí toho, co se podařilo, ale spíše toho, co se z jistých příčin nepodařilo a co by se mohlo stát do budoucna předmětem výzkumu.

Po jazykové stránce je BP v pořádku, větší množství pochybení se paradoxně ocitlo hned na jedné z prvních stran (s. 7 – ...vznikali...cechy /sic!/; společenstvím spojující/m/několik...; hned dvakrát je tu chybně čárka, když před „situací“ nemá být a před „popř.“ být má; věta „Za první zmínku o jejich existenci v jediném lze můžeme považovat...“ nedává smysl), poté jich výrazně ubývá a objevují se jen občas, zvláště v případě čárek (mj. těch chybějících před spojením „a to“). K faktografii nemám připomínek, až na absenci Zemanových děl. V seznamech také postrádám vysvětlivky zkratk (co je to NMP?). Každopádně velmi oceňuji zdařilou práci s prameny a jejich interpretaci i čtivost výsledného pojednání. Práci proto navrhuji k obhajobě a (s výhradami) ji hodnotím ještě jako **výbornou**.

V Plzni 2. května 2014

PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

